

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Nagy-uj-utca Jóna-ház, 1704. sz. alatt.

Ide intézendő a lap szellemi részét illető minden közlemény. Kéziratok s levelek vissza nem adtnak. Bementetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt 50 kr. — Egy hóra 1 frt.

HIRDETÉSI DÍJ:
Öt-hasasos postisor 3 gyzeri betűtáért 5 kr. — Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyilvánt. 4 hasasos postisorért 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

Kutasi Imre könyvnyomdája. Főpiacz, Sz. Nagy Károly-ház.

Ide küldendő a lap anyagi részét illető minden közlemény, ugymint az előfizetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és a hirdetések.

A függetlenségi párt országos értekezlete.

Vasárnap a fővárosba körülbeltül háromszáz tagja a függetlenségi pártnak gyült össze az ország különböző részeiből. Ezen nap tartatott meg a párt országos értekezlete, melyre már hónapok óta készültek s mely, mint az a függetlenségi párt lapjaiból olvasható, „fényesen” sikerült.

Esztünk ágában sincs, hogy az öröm poharába, melyet független atyáinkfiai a „Hungaria” fogadó nagytermében üritettek, a keserűség cseppjét vegyítsük. Nincs is arra semmi szükségünk, hogy ez országos pártgyűlést kicsinyeljük vagy lealacsonyítsuk. Azoknak a fővárosi lapoknak a példáját sem követjük, kik télválról latolgatják, hogy milyen elemekből állt a gyűlés. Mert a mi nézetünk szerint nem a ruha teszi az embert, hanem a szív, mely a ruha alatt dobog.

Minden elfogultság nélkül, egészen hiven és tárgyilagosan elmondjuk hát, hogy mi történt azon a nagy gyűlésen. Okos ember így is tanulhat belőle. Nem kell ujjal mutogatni ki, hogy mi a tanulság belőle.

Tehát hogy a nagy gyűlés lefolyását hiven adhassuk, mindjárt elején kell kezdenünk, ott midőn a két agastyán Gubody Sándor és Ragályi Nándor s örök útju Madarasz József bátyánk elfoglalták az elnöki széket s Madarasz József szótartó intézett a jelenlévőkhöz, hogy tudomására szerint „vannak ugyan köztük sokan, kiknek magasabb szellemű, magasabb röptű gondolatai a tegnapi előértekezlet határozatai által ki nem elégítvék; de nehogy a párt eltörpüljön és széthulljon, mint a viharban szétfoszló kéve”, az egyetértés kedvéért sziveskedjenek elhallgatni ezutal.

A „magasabb röptű gondolatok” tulajdonosai ez elnöki intést megfogadván, szót emelt Eötvös Károly.

Előadja, hogy ez országos értekezletnek fő, sőt egyedüli czélja a párt-szervezkedés teendőit megállapítani. Elmondja a párt eddigi központi szervezetét s arra nézve, hogy milyen legyen ezután, csak azt felelheti: olyan, a milyen eddig volt. Nem tudja a módját, miként lehetne az jobb. Teljesítsék a

központi vezetést ezután is azon férfiak, kik eddig teljesítették, kik állandóan a fővárosban laknak s a párt ügyeivel tisztában vannak. Új és ismeretlen férfiakat állítani azon helyre, kockázatná a sikert. S minthogy a közelgő választások alkalmával még keményebb harcra van kilátás, mert a kormánypárt ki akarja irtani a függetlenségi pártot s minthogy szólnak erős reménye, hogy ha a vidéki elvtárak bizalma ezental is kísérni fogja a függetlenségi párt vezetőit, a győzelem ki isz viva, azért hívták ide az elvtársakat s azért fogják majd annak idején meg is látogatni a vidéki elvtársakat. Egyébként akár erősödjenek, akár csökkenjen irántok a bizalom, akár heten vannak, akár hetteven, ők megtezik a kötelességeket.

Hogy ez alkalommal Eötvös Károly ur nem mulasztotta el Tisza Kálmán és Jókait jól befektetni a vidéki publikum előtt, az annyira természetes, hogy arról nem is szólnunk.

A vidéki elvtársak nevében erre Kun Pál szólalt fel. A választó kerületek küldöttei, ugymond, nem azért gyűltek fel a fővárosba, hogy hallgassanak s hallgatog mindent elfogadjanak. Ő hát kötelességének tartja beszélni. Könnyű a képviselőknak, az ékeesszólások dicsősége az egész országra szétterjed; de a párt körül legtöbb érdemet „azok a szerény munkások szernek, kik a választó kerületekben keserves fáradoalmak közt örököndek a fölött, hogy a párthívek meg ne rendüljenek.” Figyelmezteti aztán az elvtársakat a hármasszám fontosságára: három a táncz, háromszor iszik a magyar ember és háromszor családott: Görgeyben, Deák Ferenczben és Tisza Kálmánban.

Deák nevének említésére több oldalról tiltakozó hangok szólaltak föl, a mi arra mutat, hogy a szélső balon is akadnak, kik méltányolni tudják a honfiai érdemet a nagy emberekben, csak előbb haljanak meg azok a nagy emberek.

Most Helfy Ignác következett. Ő meg van győződve, hogy ha a függetlenségi párt vezérifiai felvilágosítják a fejedelmet, hát azóta a fejedelm bizonyosan elfogadta volna a függetlenségi párt javaslatait. Hanem a

mostani kormányférfiak elzárják előlük az utat, a helyett hogy előforduló válságok alkalmával azt tanácsolják a fejedelemnek, hogy hallgassa ki a függetlenségi párt valamely tagját. Szóló ismételt hangoztatja loyális, dynasztikus érzelmeit, a trón iránti hűségét. Végül előterjeszti indítványát, mely szerint a központban egy nagy párt-vagy anyakönyvet kell csinálni, abba beírni minden kerületből az adatokat: hány választó van ott beírva, minő a számarány a különböző pártok közt, minő elem képezi a párt főalkatrészét, földművesek, iparosok, kereskedők, vannak-e hivei az intelligencia köréből, kik a befolyásos emberek abban a kerületben vagy a függetlenségi párt mint az ellenfél részéről stb.

Már minden a legszebb rendben ment volna, hanem akkor föláll Csánády Sándor s kifejezést ad annak, mily jól esett lelkének Helfy képviselőtársától hallani, hogy a közjogi ellenzéki pártok közt most már nincs különbség, mert hála az isteni gondviselésnek, Helfy nyilatkozata szerint most már a függetlenségi párt is a personal-unio alapján áll mint a 48-as párt.

De alig kezdte ezt pengetni Csánády, lett olyan rémitő zaj, hogy a szóló hangja egészen elveszett abban s miután Verhovay is hiába könyörgött a párttagoknak, hogy hallgassák ki legelőbb Csánádyt, szóló kénytelen volt elnémulni. A párttagok többsége azon nézetet volt, hogy nem jó lesz most fessegetni, ki a függetlenségi párti, ki a 48-as s áttértek a napi rend harmadik tárgyára.

Ezt Verhovay Gyula terjesztette elő. Ő népgyűléseket indítványoz a vidék nevezetesebb központjain, hová majd a fővárosból leráncolnak a párt szócnokai.

Ez az indítvány is elfogadtatván, Ragályi elnök már kimondja, hogy a gyűlés bevégezte teendőit, ekkor jelent meg Irányi Dániel, kit a gyűlés eleinte zajos éljenzéssel fogad; hanem aztán mikor örömet fejezte ki a fölött, hogy az összes közjogi ellenzéki pártárgyalatok a personal-unio alapján állnak s indítványozta, hogy egyesüljenek mindnyájan „közjogi ellenzék” czim alatt, akkor ép oly zajos félbeszakítások hangzottak feléje, mint a mily zajos volt beléptekor

az éljenzés, türelmetlen vágta szavába s az országszerte minden párt előtt köztiszteletben álló férfúnak el kellett némulni az elvtársak által lezngva s Ugron Gábor által rendre utasítva.

Ez ugyan méltó befejezése volt a függetlenségi párt országos értekezletének.

— Az országgyűlés utolsó szaka — egy fővárosi lap szerint — valószínűleg április közepén fog végződni. Ez esetben elmaradnak a szokásos husvétii szünetek és az országgház közvetlen a husvétii ünnepig fogja folytatni üléseit és így április 16-án végződnék az.

— A Taaffe kormányról. Egy csehországi lap szerint a Taaffe kormány mostani alakjában fog maradni az országgyűlés végéig. Aztán a cseh-clubb egy tagja, Rieger vagy Clam Henrik gróf lesz egyik miniszter. A cseh képviselők azt kívánják, hogy Pražák valóságos igazságügyi, Rieger csehországi miniszter legyen, Clamot pedig belügyérnek nevezzék ki.

Jókai Mór beszéde

(a képviselőház január 22-ki ülésén.)

(Vége.)

Aztán következett a pálinkafőzési adó kis üstökre és nagy üstökre. Utána a dohányárulási adó, a dohányárulási engedélyért fizetendő összegek, melyek kétségkívül maguk után vonták volna a monopoliomot, mert pénzügyi ellenőrzésnek kell lenni, hogy a ki fizet, meg legyen védve az ellen, a ki nem fizet. Fizettek szivarért, vágott dohányért és burnótért.

Végül az italmérségi adó, mely indítványozva volt borra, sörre, pálinkára, még pedig oly formán, hogy a kik azt kimérik Budapesten a belvárosban és a Lipótvárosba fizessenek 40 ezüst forintot, a külvárosokban 20 ezüst forintot, a királyi városokban 10 ezüst forintot, a helységekben 5-7 ezüst forintot, ha azonban ezek ételt is adnak az ital mellé, akkor még felével többet fizetnek, ha pedig még szállást is adnak, dupláját.

Tehát ime a legelső fogyasztási adó indítványozva és tervezve volt, a mely fogyasztási adóban nemcsak az ital, a bor, sör és pálinka, hanem az étel is meg volt adóztatva, de meg volt adóztatva az ágytak szalmája is. (Derűtség és mozgás halfelől.) ez pedig mind a regálén felül és a rendes jövedelmi adókon kívül volt tervezve. S ne méltóztassék oly nagyon tréfának tartani a dolgot; ott van a törvényjavaslásban, hogy azon összegben felül, melyet fizetnek rendesen, fizetessék még ez. És hát mindezen adótörvényjavaslatokat, a melyeknek legnagyobb részét azt hiszik önök és hirdetik, hogy azokat a mostani átkos kormány találta fel, beterjesztette az akkori pénzügyminiszter, az akkori osztályok letárgyalták legnagyobb részüket s a két utolsó kivételével

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája

A szinfalak mögött.

— Tanulmány. —

Bögh Erik után UDVARDI SÁNDOR.

(Vége.)

A sajtó kritikáját a színész rendszerint ellenséges hatalomnak tekinti. A szinpad személyzete az iránt teljesen egy véleményen van, hogy a referens mind igazságtalan s csak anynyiban különböznek egymástól, hogy egyik szárdékosan a másik szándék nélkül sz.

E vád persze — már akár szándékos akár szándék nélküli — alaptalan. Igaz, támogatni lehet a dilettansreferensek egy egész rakásával, akik a különböző lapok hasábjain vedve az anonimítás bastyáitól a legkialhatatlanabb módon kotnyeleskednek.

Egy alkalommal kérdeztem egy színházi egyéniségtől ösmerős-e a referensekkel? — mikor láttam, hogy uri emberem hosszasan kezd gondolkodni, így szólék:

— Csak tudja tán, mi az a referens? —

— Ő igen, — felelt — a referens egy olyan valaki, kinek a szerkesztőség ingyen legyét oda kölcsönzi egy előadásra.

Ez valóban talpra esett definitio volt; mert aethetikai érzék, kiképzettség és műértelem vajmi mellékes feltétel ma napság, a

kritikusai álláshoz, majdnem egyedüli conditio sinequanon a szerkesztői-jegy. Ez a jegy, valóságban egy tulajdonosára szóló családhatatlansági buia. Ez emeli bíralója privát nezejét egy képviselői szavazati tekintélyére, ezen jegy által anyny hangon mondja ki nezetét a nagy példányban a szerkesztőség lapját expedálja.

Hogy a színészek semmi áron nem hajlandók ezen bíró családhatatlanságát elismerni az persze magától értetődik. A művészek és bíralók között, azon idő óta, hogy Apolló a művészetek atyja Marsyas, a kritikuskok os atyját elevenen megnyuzta, mindennapos a harc; s mentül személyibb volt a művészet annál személyesebb volt az vitakozás is.

Mivel pedig a scenicus művészet a leg-személyhez kötöttebb valamennyi művészeti faj közt, világos, hogy a művészek között egy se kerül oly rossz lábra kritikuskával mint éppen a színész.

A nyilvános bíralat, más művészek leg-feljebb kelemenien a színészre nézve azonban kiálhatatlan.

Vegyük fel például az „orleansi szüz” ugyanazon alakítással representáltak egy festő és egy színésznőtől. Recensens lép elő és a művészet nevében kötelességének érzi felszólalni, hogy a szüz ifjú és ártatlan rajongó leányymint egy rut, vén, zömök kokette van feűntetve. A festő legfeljebb a miatt fog panaszkodhatni, hogy műve szigoruan s keelő finomság nélkül bíratott meg. A színésznőt

az e bíralatban már saját személyének leg-gorombább csuflá tételét fogja látni; szót fog emelni e rágalmazás ellen s óvat tenni szépségének, korának s — horribile dictu! — ártatlanságának illeten bíralat alá vétele ellen.

Hiába magyarázza már ilyenkor a recensens, hogy a színész egész személye a kritika hatalma alatt áll, a mennyiben saját testét használja fel művészeté anyagául; mentheti magát, hogy nem az alakító, hanem a rendező, hibája volt valakire oly szerepet ruházni, a melyet az alakjánál fogva magára nem ölthet s hogy ennélfogva nem ő az, kit a történet visszáság miatt megróni akart; mindezt hiába már ekkor! Az ő személye, alakja rutnak, vénnek, zömöknek mondatott s ezt hallani nem csak kellemetlen, de kiálhatatlan.

S nincs-e igaz? — Meg bájjait közszemlére ki tenni is nagy feladat egy nőre, node erre a szemérmesség lassan lassan csak rávehető; hanem testi fogyatkozásokat elárulva, kimondva kikürtölve tudni, egy idegentől: ezt már nincs az a szemérem amelyik elviselni tudná!

Pedig efféle megjegyzések naponként tuczatjával jövetnek a szinpadra a színházi rovat sorai közül. —

Flowel húsz évig a gyűlölet tárgya volt mivel egy szobalányt görbe tartásúnak állított. Essex gróf a királyiönének szemébe mondott egy hasonnemű nyilatkozatáért életével bünhődött.

S a him nemű szinművészek nem kevésbé iszonyodnak a hírlapi kritikától, mint a nő

neműek A legnagyobbik közzülök minduntalan kíván téve a kritikuskok legapróbb vitéze támadásának. S ellenébe józan ész, nem tehet mást mint túrni és hallgatni Mig ellenfele az anonimítás sanczai mögül a nyilak ezreit lövöldözheti rá avval az ivvel a melynek most már revolver a neve, ő védtelenül áll vele szemben a lámpa sorok előtt s minden mozdulatával új czélpontot szolgáltat ellenfele lövésre kész fegyverének

S elkeseredetségekben ha tollan ragad hogy parirozza a támadást, az leső elől csorgó alá. Don Quijot nevetéséges sorsára jut; mert a támadó ijázz elpárolog s a hős kardjával szélmalomokat és juhujákat csalapálhat.

Végül lássuk a narmadik nagyhatalmat a nézőket vagyis a közönséget.

S ki ez a publikum a mely döntő súlyt vet a mérlegbe s mely rendszeren az utolsó meg nem apellálható forum? Talán a finomultabb izléssel, képzett fölfogással a helyes aesthetikai érzékkel bírók gyülekezete?

Bár az volna! — Hanem hát ez a közönség bizon nem egyéb mint esetleges összegyülekezése a legkülönbözőbb rendű és rangu embereknak, a kik bírói jogukat két vagy több hatosért ott szerzik meg a színházi pénzáránál. A legdemokratikusabb törvénykezési rendszer már nem állíthat össze egy-egy megbízhatóbb jury-t a milyen bírói testület az a színházi közönség.

(Vége köv.)

az országgyűlés mind elfogadta, mely két utolsó az osztályokban ugyan szintén letárgyalta, de a közbefogott költségvetési vita miatt napirendre nem jöhetett, a miniszterium leköszönése után, aztán nem is volt elővehető.

Erre azt fogják önk mondani: Hát bizony, azt megtehette az akkori országgyűlés, az akkori ház egy Kossuth-kormány; az egész más volt; (Igaz! ugy van! balfelől) mert azok akkor a Kossuth, Széchenyi, Deák, Eötvös stb. voltak, ezekkel a haszonlatot a mi kormányfőink nem állják ki.

Bátor leszek hát elmondani önknek uraim, hogy mily módon szavazta meg az országgyűlés az akkori kormányunkat az adót, és hogy bánt az ellenzék Kossuthal és az ő kormányával annak idején. Ép úgy gyanúsították a legrosszabbal az akkori kormányt, mint gyanúsították most, ép oly kiméletlenül megtámadták Kossuthot; mint megtámadják most Tiszát. (Derűtség jobbfelől.) Vagy talán hiába mondta azt egyszer Kossuth az ellenzéknek: „Uraim, önk követ urak ott mindent elkövetnek, hogy ezt a miniszteriumot a közönség előtt tökéletesen depopularizálják, pedig tudják önk igen jól, hogy mily nagy resignatio kell ahhoz, hogy itt legyünk; sokkal nagyobb resignatio kell hozzá, mint a méregpoharat kiinni, mert a méregpohártól legalább egyszerre meghal az ember.“ Ezt mondta Kossuth az akkori ellenzéknek.

S a midőn a legelső bizalmi kérdés vetetett fel a házban, a mely megindult a miniszterek fizetése tárgyában, ugyanez akkor t. képviselőtársam Madarasz József — jól fog rá emlékezni — (Derűtség jobbfelől) adott be egy ellenindítványt — és nem módosítványt — (Derűtség), a melyben az indítványoztatik, hogy a miniszterek fizetése a közönséges burocraciai fizetésekre leszállítottassék. S azután arra is nagyon jól fog emlékezni t. barátom, hogy kellett Kossuthnak és az ő kormányának ilyen szavakat hallani: Minek a miniszterelnök szobájában karszék? (Madarasz József tagadól int.) Nyomatásban van. — (Élénk derűtség.) Minek a miniszterek asztalán ezüst evőeszköz? Minek a miniszterek vendégeskednek a miniszterek? (Igaz a szélső baloldalon.) Utójjára monda volt ez a szó, hogy a minisztereknek ily fizetést elfogadni egyszerű meglopása a nemzetnek. Meglopása a nemzetnek! Ez volt oda vetve Kossuth Lajos arcába; ez volt odavetve egy Bathányi arczába. És azt hiszi talán a t. ház, hogy felugrott ez ellen a ház tiltakozni? Dehogy. — Egyetlen ember Kazyucz Gábor állott fel tiltakozni a meglopás szó ellen és ugyanakkor szemérettel a t. ellenzéknek, hogy ezen kormányok a Kossuth-kormányt megbuktatására 12 koron bankett rendeznek és felváltják rá a népet, hogy buktassák meg a kormányt. (Mozgás a szélső baloldalon.) Ott van ez is nyomatásban. (Élénk derűtség.)

Hasztalan monda Kossuth: „Uraim, én nem vendégeskedem, én most is csak négy tál ételt eszem, mint mikor újságíró, vagy mi voltam.“ Hasztalan monda azt, hogy „a magyar minisztereknek csak azért kell tisztességes fizetést adni, mert nincsen pensziójuk, mint más országokban.“ Hasztalan monda azt, hogy szükséges tisztességes fizetessel ellátni a minisztert, mert ha egy ügyvédet felszólítanak, hogy hagyja el irodáját, lépjen a miniszteri székbe, 3 hónap múlva megbukik, akkor újra kezdheti pályáját.

Megbukott volna ez a miniszterium, ha az önk sorában uraim nem támad egy nemeskeblű férfi, a ki leküzdte magában a pártfegyelmet és kihagyva törni igazságszeretettel, fel nem áll a miniszterelnök fizetésének — a mely akkor 42 ezer frtra praeliminált volt — megvédésére. Ezen nemeskeblű férfi volt Irányi Dániel. (Altalános élénk éljenzés.) Ő volt az, a ki azt mondta: meg kell adni a minisztereknek ezen fizetést, hogy ne csak mindig az arisztokraták ülhessenek azon helyeken, hanem a szegényemberek is elfoglalhassák és a nemzethez méltóan képviselhesék az országot, Ezen nemeskeblűséget a demokracicus elvekkel összeegyeztethető nyilatkozat nyerte meg azt a sikert, hogy a bekövetkezett szavazásnál Kossuth Lajos 150 szavazattal győzött Madarasz József t. barátom 133 szavazata fölött, tehát 17 szavazattöbbséggel a legelső bizalmi kérdésben. Erre a 17 szavazati többségre majd méltóztassanak visszaemlékezni, midőn a szavazás a jelen törvényjavaslat fölött meg fog történni. (Élénk derűtség jobbfelől, mozgás a baloldalon.)

Nyolczadnapra ezen jelenet után Kossuth Lajos letette a miniszteri tárczát, Széchenyi István gróf elméjében meghabborodott, megörült. A méregpohár ki volt ürítve. De azért Kossuth Lajos, midőn a miniszteri tárczát letette a ház asztalára, nem ment át az ellenzékhez, hogy onnan is nézze kárörömmel, hogy a mit épített, hogyan dől halomra és aztán diemméival hogyan szorítsa falhoz a visszajövő minisztert.

Nem azt tette, hanem a mely munkát megkezdett mint miniszter, folytatta mint képviselő és látván, hogy nem elég az adót kivéni az addig adót nem viselő osztályra, hanem azt képessé is kell tenni arra, hogy az adókat elviselhesse s a képviselői padokról, mikor már nem volt miniszter, nem volt kötelessége, hozta be azon törvényjavaslatokat, melyek az adókat elvethetőkké tegyék, hozta be az urbéri kárpótlásról, az államjavarok eladásáról s a szülődezséről szóló törvényjavaslatokat s maga dolgozott úgy, mint dolgozhat egy miniszter ezen törvényjavaslatok keresztülvitelében tetteleg részt vett. — E midőn az országban már dult a háború, ő oldalára kötötte a kardot, és ment, sereget gyűjtött össze, azután visszajött, folytatta törvényhozási működését és a midőn már Budára pangzott fel az ágyuszó ő ott át s folytatta az urbéri kárpótlásról

szóló törvényjavaslatot. (Éljenzés a szélső baloldalon.) Ez volt az a Kossuth a kit én ismerem (Éljenzés a jobboldalon) és valóban csak egy oly kiméletlen ellenzéknek és egy olyan szerencsétlen kétkedő bécsi kormányának, a mely Ausztria sorsát intézte, sikerülhetett az, hogy ezen minden ízében loyális államférfiből azt csinálják a mit csináltak és a magyar nemzetet a dynastiának e leghűségesebb népét oda kényszerítették, a hova kényszerítették. A mi ezután történt, az a történelem dolga. Nem ide tartozik az a kérdés, jól volt-e, nem-e, vajjon mi lett volna jobb, az-e, ha ezen válságos perczen mi azt tettük volna, amit apánk tettek a francia háboru alatt s megmutassuk a világnak, hogy milyen hosszúak vagyunk, ha ezen a hazán végig fekszünk? vagy pedig az, hogy ha felállunk a két sarkunkra, s megmutatjuk, hogy milyen magasak vagyunk, ha felállunk. E felett itéljen a történelem; hanem az eredmény az lett, hogy itt maradt fedezetlenül 62 millió és egy csomó beváltatlan pénz. És uraim, azt mondom, hogy ez bizony még nem is volt sok. Ha azon mozgalmak természetét vesszük, amelyek költségei ezzel fedeztettek, el kell ismernünk, hogy igen becsléletes kezeken kellett keresztülmennie e pénznek, hogy rendeltetése céljához eljusson. Hanem azért önk, a kik kijárnak Kossuthoz, nagyon jól fogják tudni, mennyi bosszantást kell neki az ő imádvá rágalmazóitól kiállania (Egy hang a szélső baloldalon: az „Esti Lapok“) azon bankjegyekért... az „Esti Lapok“ nem kerül Olaszországba, hanem elmennek, elküldenek sokan oda, hogy váltassa be Kossuth a bankjegyeket, a kik pedig nagyon jól tudhatják, hogy ő egy fillert sem vitt ki magával az állam vagyonából, s a kik jól tudják, hogy munkával keresi kenyerét és mégis alkalmatlankodnak neki. (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon.) Mozgás a szélső baloldalon.) És önk közül nem támad egy lélek sem, a ki felvilágosítaná a közönséget, hogy hiszen uraim, azon évben nem fizetteket adót; ha Kossuth ma haza jönne, (Egy hang a szélső baloldalon.) Bár csak jönne!) és hozzájőnének a bankjegyekkel, hogy váltassa be, azt felelné rá: Barátim, én a bankjegyek fedezésére adókat vetettem ki; ha az adókat beírják, be tudom váltani, másképen nem.

Elmondam, t. ház, hogy az akkori miniszterium sem birt Aladin buvös lámpájával, sem azon mesebeli absztrással, melynek csak mondani kell: terülj meg, hanem adókat hozott be, s azok útján remélte az államháztartást rendezni. Maradt pedig utánna 60 és néhány millió frt deficit államjegyekben, mert az adókat nem fizette senki. Egy másik aktmányos kormány a Belcredié, az már sokkal nagyobb mérvben használta a módosított, 300 és nem tudom mennyi millióval szaporította az államnak függő adósságát, t. i. az államjegyekkel. Nem szándékozom sem az első, sem a második esetet rosszalni, elismerem, hogy hasonló időkben, midőn az ország megvédéséről van szó, oyankor a kormány nyu azon eszközökhöz, melyet legközelebb talál. Magunk sem mondunk el róla, hasonló esetben, hogy ha az ország meg volna támadva, bizony hozzá nyulnánk a bankpórs rúdhoz és nyomtatnánk a jegyeket, hogy csak egy ropogna bele a prós. (Derűtség.) De most békés időben gondolja-e valaki, hogy ezen módoszerhez lehet nyulni? Pedig ha sem adót nem akarnak fizetni, sem a régi adókat nem akarják emelni, sem indirect adókat nem akarják behozni, sem a kiadásokat nem akarják kevesebbiteni, sem kölcsönöket nem akarunk megszavazni, — mi marad tehát más hátra? Mi parasztnak nem bánjuk, akár mennyi bankjegyet nyomtat a kormány, de mit szólnak hozzá a kereskedők? A porosz háboru befejezése után egy kereskedővel beszéltem, hogy nem a bolt ajtajából itéli meg a világot, hanem az egész horizont látja maga előtt. Ez azt mondta: Magyarországon tiszta lehetetlenség valóságos kereskedőnek lenni. Itt az ember lehet szatóc: a ki kicsiben vásárol, apróban elad; lehet spediteur, a ki beéri a kis nyereséggel, a ki közvetítésnek neki marad, vagy lehet agioteur, a ki a börzén spekulál. Mert ha én ma százezer forintot beteszék az árucikkbe, lehet, hogy az agioteurhoz folytan három hónap múlva elvesztek rajta öt százalékot. Olyan jól cselekedtem, mintha oda mentem volna a börzére és spekuláltam volna a valutá. Így nyilatkozott előttem: Magyarországon az árfolyam, a valutai hullámszá a tenger, melyen a magyarországi kereskedők hajói hajótörést szenvednek.

Ezt tehát nem akarják ök sem, mi sem. De hát mit? Kire akarják a deficit viselését áthárítani? A földirtókra? Az már eddig annyira meg van terhelve, hogy én inkább minthogy egy rézkrajczárt megszavazzak arra, hogy a földműves azzal terheltessek, egy óráig sem maradok a hazánk tagja. (Élénk tetszés jobbfelől. Mozgás balfelől.)

E ö t v ö s Károly: Meg fogja szavazni! Mindent megszavaz!

E l n ö k: Kérem a t. képviselő urat, nincsen joga szólni. (Zaj a szélső balon.)

J ó k a i Mór: (En pedig azt mondom, hogy a becsület szabályai szerint nincs joga senkit gyanúsítani. (Élénk helyeslés a jobboldalon.) Vagyok olyan tisztességes jellem, mint a képviselő ur. (Nagy zaj a szélső balon.)

E l n ö k: Méltóztassék a tárgyalást higgadtan folytatni; a képviselő urakat kérem, ne méltóztassanak beleszólni. En nekem mint elnöknek, kötelességem mindenkit, a ki beleszólás által haborgatja a tanácskozást, meginteni és méltóztassék elhinni, meg fogom tenni meg erősebben mint eddig. (Élénk helyeslés a jobboldalon.) (Mozgás a szélső balon.)

J ó k a i Mór: Uram, ismétlem, adóemlést ezen a téren nem lehet megkísérteni. Tehát mire rójunk ki több adót? A mun-

kára? Erre is ki mondták önk, hogy többet dolgozni miht a mennyit már most dolgozunk, nem lehet.

Multkori beszédem alkalmával több igen t. képviselőtársam erősen enyelgett velem a felett, midőn azt mondtam, hogy engem feliraszt almomból a kötelességem do gozni; hogy nem kelhet fel minden ember korán reggel, Ellenkezőleg, ha valamikor a ház elbe kerül a munkás-ügy, én vonnék az, a ki azt indítványozza, hogy kézi munkával dolgozzék kevesebbet, de lelkét nemesítse üres idejét fordítsa arra, hogy mesterséget tökéletesítse, abban iparkodjék mennél jobbat adni, inkább kevesebbet, de jobbat dolgozzék. (Helyeslés a jobboldalon.)

Nem is arra céloztam, hogy az iparos dolgozzék többet, a ki eddig 10 órát dolgozott, dolgozzék ezután 11 órát naponként. Ellenkezőleg, ha valamikor a ház elbe kerül a munkás-ügy, én vonnék az, a ki azt indítványozza, hogy kézi munkával dolgozzék kevesebbet, de lelkét nemesítse üres idejét fordítsa arra, hogy mesterséget tökéletesítse, abban iparkodjék mennél jobbat adni, inkább kevesebbet, de jobbat dolgozzék. (Helyeslés a jobboldalon.)

Azokban van igenis egy munka, a mit elválhatatlan a nemzetünk: ez a háziipar. — Önk maguk sürgetik leginkább, hogy a háziipart kell meghonosítani. Tény, hogy nürnbergi árak czimen 150 milliót hoznak be éventé, a mit nagyjából külföldön a földműves osztály szolgáltat. Ugyonazt saját magunknál is meghonosíthatjuk. Hanem önk úgy tesztek, hogy idebent sürgetik az ipar emelését, odakünn azt mondják a népeknek, hogy a munka átok, a helyett hogy felvilágosítanak arról, hogy az egyedüli élvezet a világon a sikerült munka. (Nyugtalanág a szélső baloldalon.) De hát önknek mind a két oldalon fel van hurozva a hegedűjök, ide benn másképp beszélnek, odakünn is másképen. (Zaj a baloldalon. Felkiáltások! Rágalmazás! Rendre! Haljuk az elnököt! Hát ez is a tárgyhoz tartozik! Szalay Imre közbekiált: Ugy se vesszük komolyan, akármit mond! Felkiáltások: Vonja vissza azt, a mit mondtott!)

E l n ö k: Senkinek sincs joga a képviselő urat arra szoritani, hogy szavait visszavonja.

J ó k a i Mór: Még nem is mondtam el, mit akarok! (Zaj balfelől.)

E l n ö k: En azonban kérem a képviselő urakat, egymás irányában méltóztassanak annyi figyelemmel lenni, hogy egymást semmi féle gyanúsításokkal ne illessék. (Nagy zaj és nyugtalanág a szélső baloldalon. Felkiáltások: Vonja vissza! Rágalmazás!)

J ó k a i Mór: Sértést nem volt szándékom mondani. Ha végighaligantának, tökéletesen megnyugodnának benne és senki nekem szemére nem vetne szándékos sértést. (Halljuk!) Igenis azt mondom, hogy a költségvetésben a pozitív tetteket, a mik költségekbe kerülnek, követelik, hanem a hozzájuk való fedezetet nem akarják megadni. (Nagy zaj a szélső baloldalon.)

En csupán csak azon csodálkozom, hogyan keveredik bele ebbe a zajba az igen t. tarsalgó ellenzék? (Derűtség.) Vagy talán nem belevegülés ebbe a zajba az, midőn ugyanazon jelszavakat, melyeket a t. szélsőbal, a függetlenségi párt tűz ki zászlajára, önk is elfogadják, hiszen ök, midőn a fogyasztási vámvonalat hanguloyozzák, nagyon jól tudják, mit tesznek, nagyon jól tudják, hogy az nemcsak egy archimedesi pont, hanem egy archimedesi vonal, melyből a dualismus ki lehet fordítani sarkaitól, hogy ezen első berepezést a dualistikus államforma chartájába csak meg kell kezdeni, rep d az magától tovább. Azt igen könnyű elhinni a közönséggel, hogy így nagy jóvedelmet fogunk csinálni magunknak, mert persze a hazban ugy volna szép, hogy mi lövünk, az ellenfél pedig állja. Csakhogy az is visszalö a. (Derűtség a jobboldalon.) És a mily jögon mi felálljuk a fogyasztási vámvonalat az egyik oldalán a cukor, a kávé és a sorre, a másik olda on is felállítja az osztrák fél a maga fogyasztási vámvonalát a míg végő marhánk, buzanka. Méltóztassék az an a t. közönség elebe lépni azon szóval: kieszközöltök számotokra a fogyasztási vámvonalat melynel fogva ezentul a vagó marhainkat adjátok 20 frtal ocsobban, a buzátok metermázsájt 1 frtal ocsobban, boraitokat pedig megintatjátok magotok, senki sem fogja keresni; akkor aztán tessék az ivásokat beszüntetni. (Helyeslés jobbfelől.)

A két előttem szöött t. képviselő társam nyilatkozataiban épen ugy oszva van ez az óhaját, mint a... méltóztassék megnevezni, hogy minő néven tiszteljem, mert nem tudom, hogy micsoda ellenzék? Hiszen uraim Magyarországon tisztán principiumokkal keresztülförni az egyes kérdésekben nem lehet, (Egy hang a baloldalon: Azért kell elvet változtatni?) itt a principiumok compromissuma után kell létrehozni mindenféle intézkedést. Könnyű a principiumok küzdeme oly országban, a hol az absolutismusra rögtön következett a parlamentarizmus kormányrend zer, a hol tabula rosát talált, a ki elkezdte, irhatott reá a mi neki tetszett, megkísérthette a maga principiumait, vagy ha többségben volt, azt a principiumot vehette át, de minálunk az új korszak adott helyzeteket talál, a miket figyelembe kell venni. Egyszer próbátuk meg az iparszabadsággal, a hol nem vettük tekintetbe a fenálló czéhrendszer: most a törvénynek tizedik évben jövünk reá, hogy mégis jó volna e kettőt egymással kiegyenlíteni. Epen így vagyunk a valláspolitika kérdésével: Lehet-e Magyarországon valláspolitikát tisztán principium alapján csinálni, lehet-e Magyarországon az adminisztratio kérdését megoldani tisztán principiumok alapján, a hol egyik közvélemény a másikkal, egyik tapasztalat a másikkal, egyik

megye a másikkal szemközt áll? (Igaz! jobbfelől.) De ha valahol, ugy az adókérdésekben kell örökösen a principiumok kiegyeztetését figyelembe venni, hogy mig az egyik osztálynak kedvezményt adunk, a másik osztályt erre terheljük; figyelembe kell venni a földműves, a termelőt, az iparost, a fogyasztót, ezen négynek érdekét szem előtt tartva, ezeknek compromissuma által kell elintézni a dolgokat. (Helyeslés jobbfelől.)

De hát hogy magáról a törvényjavaslatról is szóljak valamit. (Felkiáltások a szélső balfelől: Ideje már!) En nem akarok számokká játszani. Nem beszélek arról, hogy pl. az italdoból mennyit vesz be Oroszország, hol minden egyes lélekre öt rubel esik, mig Magyarországon néhány krajczár esnek ezen behozandó fogyasztási adóból. En csak azt veszem, hogy mi esik rám és az én háztartásomra. Tehát ezen behozandó fogyasztási adóból én már naponként fog esni 1/4-od krajczár, egész háztartásomra pedig naponként 1 egész krajczár. Elismerem, hogy ez is pénzösszeg, de az a kérdés, hogy ha ezen válamon nem akarom viselni a terhet, melyik vállamra vegyem azt. Mert ha ezt a fogyasztási adót nem akarom elviselni, hanem a kereset és jövedelem adomát emelik fel csak egy %-ttel, az engem naponként három krajczár újabb terheléssel fog megnyomni; tehát egyszerűen az a kérdés: melyik jobb, a jobb kezemen fizetni egy krajczárt, vagy a balkezemmel fizetni 3 krajczárt? Igen világos lesz rá a válasz. (Élénk tetszés a jobboldalon.)

De azt mondják, hogy ezáltal a kereskedő-világ fog tönkre jutni. (Halljuk.) Igen t. képviselőtársam Wahrmann Mór, azt mondta, hogy kereskedelmünk el fog terelgetni, más irányt fog venni. Hanem az igaz, hogy mi és a velünk társult földművesek, mi nem vehetünk más irányt, mi nem terelgetünk el. De én kétségre is vonom ezt az ő állítását. Azt mondia, hogy akkor a magyar ember másutt fogja szükségleteit fűdozni, idegen helyen. Sok mindenféleval rágalmazták már ezt a szegény magyart, de hát hiszi-e valaki, hogy ezután a törvényjavaslat után a magyar olyan schnorrer legyen, hogy mikor neki egy süveg cukorra van szüksége, a helyett, hogy átküldene a szomszéd boltba, nem teszi, hanem haza megy, levelet ír, vizet tölt a kalamarisába, előkeresi a német grammatikát (Nagy derűtség jobbfelől.) adressálja annak segítségével a levelet (Halljuk!) valamelyik der, die, das speczerbandlungnak Bécsbe, aztán vár, amíg megérkezik az aviso, azután befogat, várakozik egész nap a cselédjére és mikor az megjön, észreveszi, hogy neki a prima kvalitás cukor helyett kildték komisz cukrot, örömben így fog felkiáltani: hála Isten, megmentettem 30 krt. (Élénk derűtség a jobboldalon.) Ilyen magy ar embert t. barátom nem ismer én sem ismerék. De én pozitív adatokkal, számokkal czáfoom meg ezen állítást. (Halljuk!) Hiszen itten van a mi saját főnyarunk. Közutdomásu dolog, hogy künn a külvárosokban mindig egy pár krtal drágább a cukor és kávé, mint a belvárosban; akár kvalitásban, akár pénzben, (Ugy van! Ugy van! Helyes a jobboldalon.) és mégis senkinek nem jut eszébe, hogy innen a külvárosból befáradjon a belvárosba; 700 szatóc-bolt, mely cukrot és kávé árul a külvárosokban, meg tud élni és nem bukik meg a 17 belvárosi nagykereskedő mellett, a kik ócsoróbban árulnak. Nem ám, mert az idő és a fáradság pénz, ezt minden ember tudja. Hát valószínű-e, hogy a ki most restell befáradni a belvárosba, Bécsbe fog ezután elmenni? (Derűtség jobbfelől.) Uraim, ne csináljunk magunknak képzelt fájdeákat, van nekünk igazi bajunk is elég. (Felkiáltások a szélső baloldalon: van bizony!) Hát akkor miért ez a rettenetes kávé-forradalom? ez a borzasztó nagy cukor-lázadás? (Nagy derűtség jobbfelől. Halljuk!) De én ennek is kitálalom az okát. (Halljuk!) Következik a nagyhét, ilyenkor a ritude szerin jönnek a lamentatók, hát lamentálni valamiről csak kell. Jönnek a váasztások: a mult választások a sors súlyos balkeze ránk mérte azt a csapást, mely ránk szabadelvű pártiakra duplán, kétszeresen érzett fájdalom volt, honfitársaink vére hullását; az ellenzék nézve azonban igen örvendetes szerencsétlenség lehetett ez, mert igen jól lehetett vele ellenünk korteskedni. No hát az idén remelem, a menyneki hatalom és a földi hatalmak bölcseségétol hasonló örvendetes szerencsétlenséget nem fognak tapasztalhatni. Az idén tehát, másnak a hiában, összetört kávé-szibriket kiontott pedve fogja fektetvé tenni a választási csatamezőt. (Nagy derűtség.)

Valóban nagyon jól idézte legutóbbi leveleiben Kossuth Lajos a német költőnek azt a mondatát és igen jo helyre adressálta azt: Der Topf, der Topf ist's Vaterland. Hogy azonban ugy hazaküldnánk egy hozzá egészen méltó és ide illő mondatával rekeszem be beszédemet, idézem azoa szavait, melyek azólnak az 1849. évi költségvetésben a só árának le nem szállithatósága mellett. (Halljuk!) Így szól e passzus: „A só árának leszállítása is azon tárgyak közé tartozik, melyekről a pénzügyminiszter julius 11-én tartott beszédében így nyilatkozott: „Ha van még e hazában sajtó kebel, mely gyógyulásra vár; ha van még e hazában betétetlen kivánság, mely teljesebbre vár, szenvedjen még egy kis ideig a sajtó kebel, várjon még egy kis ideig betöltésre e kivánság.“ Ezek voltak julius 11-én tartott monumentalis beszédének zárszavai. Arany szavak voltak akkor, arany szavak most is. Adja az Isten, hogy oly bazaar keblébe hulljanak most, mint hullottak akkor! E fogadom a törvényjavaslatot. (Élénk éljenzés a jobboldalon.)

hogy a fellege Horvát tapintat ter m incidet E ról szól tak ell és S e várt a tet a sen k mondo fnyek, állapot san m I mak b hogy v jelent, változt veteli, tudassé sik pe rézt a már P teni á mében rentiát vetek. hogy h értelem nak ta A vetkez és Öb vbbi ország tagadn körülm nemze megjel Sándor Rózás morús Bú: az rósa lany. gorára l i g e „A m a Capri Antal „Prole doni s fordítj olasz terjedt ugyan egy N a lengv sinü z szerzős magya Heuge magy Temes hadser tek egy is rest A B e zódtet fogadt jatszou tica m tek, h tisztel ban já is az város leitéte l szö: letvele keilő mellet evi ju május tik, ol a szer város, évbén, szónos tozik szóio k két és kérvén tén ki ték b tani, s szerel ktek, bok el telt hó 20- lyzó és kiá

Országgyűlés.

A képviseletnek.
Budapest, január 24.

A mai ülésen a székelyek az országgyűlési bizottságok felállítását tárgyalták. A székelyek a pénzügyminiszter nincs jelen, az ülés felhagyását sürgette, de az elnök, valamint Horváth Gyula és Kovács László erélyes és tapintatos fellépése, valamint a pénzügyminiszter megjelenése csakhamar véget vetett az incidensnek.

Ezután folytatott a fogyasztási adókról szóló törvényjavaslat tárgyalása. Felszólaltak először Orbán Balázs és Eötvös Károly és Sennyey Pál báró.

Ez utóbbi felszólalását nagyon nehezen várta az egyesült ellenzék. Nagy súlyt fektetett a Sennyey beszédére, azonban nem szívesen kellett tapasztalnia, hogy Sennyey nem mondott semmi újat, csak viszhangja volt Heltynek, s kijelentette hogy ő az ország jelen állapotában ellenez minden adóemelést.

Tiszta Kálmán miniszterelnök derekasán megfelelt Sennyeynek és Eötvösnek.

A görög-török kérdés.

Legutóbbi híreink az volt, hogy a hatalmak beleegyeztek a porta azon indítványába, hogy vele alkudozásba bocsátkozzanak. Ez azt jelenti, hogy mindegyik hatalom akar valamit változtatni a javaslaton. Így az egyik azt követeli, hogy az alkudozás megkezdése előtt tudassa végleges engedelmeyt a porta, a másik pedig, hogy a görög kormány is vegyen részt az alkudozásban.

A görög kormány bizalmasan tudatta is már Párisban, hogy ő jegyzékben fogja kifejteni álláspontját, ha a porta javaslata értelmében beleegyeznek a hatalmak, hogy konferenciát tartassanak a konstantinápolyi nagykövetei. Görögország ugyanis szintén kívánja, hogy halgassák meg, ha a berlini szerződés értelmében közvetítés végett konferenciát fognak tartani a nagykövetei.

A "Times" angol lap többek közt a következőket írja: Mindaddig, míg Törökország és Görögország közt háború nem tör ki és további alkudozás lehetségesnek látszik, Angolország barátságos szolgálatait nem fogja megtagadni a két féltől, de a háborúban semmi körülmények közt nem fog részt venni.

Irodalom és művészet.

Uj zeneművek. Taborszky és Parsch nemzeti zenemű-kereskedésében Budapestben megjelent: „A szerelem sötét verem.” Lukácsy Sándor népszimfóniáinak legkedveltebb dalai. 1. Rózsás kedvel jöttem én. 2. Nem kell a szomorúság. 3. Hosszú sorban száll a vadlúd. 4. Bús az erdő. 5. Repül a szán. 6. Ha én piros rózsát volnék. 7. Mért csalogatsz barna kislány. Enekkalra zongorakísérettel (vagy zongorára külön) szerző Erkel Elek. Ár 1 frt.

Magyar dolgok külföldön. Szigligeti Edenek egyik elavultatott vigyátsza „A mama,” nemokára szíre kerüi Romában a Capriccio-színházban, melynek számára Radó Antal fordítja olasz nyelvre. A Csiky Gergely „Proletárok” című színművét pedig egy londoni színház fogadta el előadásra s dr. Bossányi fordítja angolra. — Kossuth iratáról az olasz „Perseveranza”-ban Bonfadini képviselő terjedelmes és rendkívül elismerő bírálatot ír; ugyanó vállalkozott a mű olasz fordítására, míg egy Nápolyban élő lengyel író már megkezdte a lengyel fordítást. — Salut á la Hongrie! című zeneművet adott ki Arban francia zeneszerző s az operabálokon fogják játszani; a magyar rokonszenvről tanuskodó zeneművet a Heugel-eg árulja. — Tabrisból Persiából magyar nyelven fogalmazott táviratot küldött Temesvárra Wagner tüzérkapitány, ki a persa hadsereg kiképzésére vállalkozott magyar tisztek egyike; utstjeink a persa kurd háborúban is részt vettek, baja egyiknek sem történt. — A Berke s zenekart, melyet Nizzában szerződtek, utjában Olaszországban igen jól fogadtak, különösen Milánóban, hol kétszer játszottak teli ház előtt s aztán a societé artestica megvendégelte őket; inen Turinba mentek, hol mint már emlitve volt, Kossuth tisztelegtek s most Nizzában a francia színházban játszanak, de már játszottak Cannerben is az uri klubban, nagy tetszés között.

Napi hírek.

Színházi pályázat. Deurecen sz. kir. város álművi színházára az alábbi előleges feltételek mellett pályázat hirdettetik. u. m.: 1-ször. A városi alando színház, színpadi díszleteivel és minden felszerelvényeivel együtt, kellő biztosíték, leltár és írásbeli szerződés mellett, jogosított színházgátonak folyó 1881. évi június hó 1-ső napjától, jővő 1884. ik. é. i május hó utolsó napjáig, tehát 3 évre kiadatik, oly móddal, hogy a 3 év letelte előtt is a szerződést, — annak értelmében, mind a város, mind a vállalkozó színházgátó minden évben, minden jogi következmény nélkül kölcsönösen felmondhatják. — 2-ször. Pályázót tartozik eddigi működéséről s jogosultságáról szóló bizonyítványait, társulatának névjegyzékét és a mostani színpadi műsorozatát kérvényéhez csatolva bemutatni, — ugyszintén kijelölni mind azt, hogy minemű es értékű biztosítékokat tud a város részére nyújtani, — mind azt, hogy vannak-e színpadi felszerelvényei, könyv- és rubatarai s mi értékűek, — s végre, hogy milyen váfajú darabok előadására vállalkozik? — 3-ször. A pályázót végző határ idejéül a jelen évi február hó 20-ik napja tüzetven ki, addig minden pályázót köteles a fentebbiek szerint felszerelt és kiállított kerényét a polgármesteri hiva-

talhoz beküldeni tudomására juttatván, hogy a kötetendő szerződés pontozatai a számvevő hivatalnál megtekinthetők, sőt onnan másolatban meg is szereshetők. Kelt Debreczenben, 1881. január hó 18-án. A városi tanács.

A szegények számára. A mult alkalommal említett szegény családok részére Horog vendéglőjében begyűlt 3 frt. 40 kr első összegből vett kenyér a következőknek osztott ki: Barcsai-utczán Bokor István 4 tagból álló családjának egy kenyér. Árkutczán Szendrei Ferencz 7 tagból álló családjának egy kenyér. Csapó-külvároson isk. köz mellett Szabó Lajos 5 tagból álló családjának egy és fél kenyér. Csilla-g-utczán özv. Németi Jánosné részére fél kenyér. Összesen 17 egyén lett megvizsgálatva éhségük idején. A második gyűjtésből holnap vétetik élelmiszert, a mi hasonlón ki fog osztatni.

JENEI ISTVÁN meghalt. Már napok óta terjedgett a városban az elszomorító hír, hogy a városi tiszviselőék egyik legszeretettebbike Jenei István halálán van, sőt már szombaton többeket hallottunk kik azt újságolták, hogy meghalt; mi kézz örömmel igyekeztünk megnyugtanni a kedélyeket, azonban fájdalom a hír ma való lett, mert Jenei István városi alkaptány az éjjel elhunyt. Nyolcz napig feküdt kinos betegségben; mondják, hogy a jegeen hűtötte meg magát, mert mindig szenvedélyes korcsolyázó volt. Jeneit mindenki úgy ösmerte városunkban, mint jellem szilárd, erős határozott hivatalnokot, s hogy közbiztonságunk kevés számú rendőreink dacára is jó labon állott, azt jó részben az ő éber s mindig szigorú de igazságos fellépéseinek lehetett köszönni. Mi és velünk együtt bizonylan város minden lakója bánatos szívvel veszi tudomásul a derék tiszviselő halálát. A haláláról kiadott gyászjelentés következőképp hangzik. — Özvegy Moll Gusztávné úgy a maga, mint ezelőtt kilencz évvel elhalt, s felejtethetlen emlékü Ida leányától származott, most már apátlan és anyátlan kiskorú árva unokája Jenei Béla, — valamint a család tagjai — a szeretett barátok és tisztársak nevében is a legmélyebb fájdalom érzetével tudatja szeretett vejenek JENEI ISTVÁN városi alkaptány s bizottmányi tagnak tüdőgyulladásos betegségben nyolcz napi kinos szenvedés után, folyó január hó 25-én éjfélt után 1 órakor életének 37-dik évében bekövetkezett gyászos kimulását. A megboldogulnak földi részei folyó hó 26-án szerdán délután 3 órakor, elébb Bathányi-utczai 2157. számú háznál volt lakásán, majd a ref. kistemplomban tartandó rövid imával fognak a czegeled-utczai sírkertben végnyugalomra elételteti, mely végtesztességteteire az elhunynak rokonai, barátai, ismerősei s áttáiban a résztvevő közönség bánatos szívvel meghivatnak. Aldás és béke lengjen porai felett!

A mi rendőrségünk. Tegnap este egy kétlovas szán szágudott gazdátlannul, eszevesztetten a piacra és várad utczán végig és csak kevés hja volt, hogy több embert el nem gázolt. Rendőr természetesen s közbiztonsági jelenetek nem volt tanuja, miután az — tudvalevő — iij hideg időben inkább a meleg korcsmákban és kávéházakban öröklik a közbiztonság felett.

Debreczeni. Kereskedő ifjak önképző egyesülete által 1881. évi február hó 12-én szombaton a táncsteremmé alakított színházban rendezendő zárkórú táncgyalogomra már szétküldettek a meghívók egy része. A bizottmányi következők közt áll: Biró József elnök, Schvarcz Gyula titkár, Jánosy József pénztárosok. Áron Jenő, Bekke László, Berghofer Akos, Biedermann József, Donogán István, Dospoly István, Engeszer József, Haider Antal, jlj. Kuncz József, Konce István, Kövy Lajos, Nánássy Lajos, Nyári Ferencz, Stern Győző, Szikszay Gyula, Schlesinger Miklós, Vágo Andor, Westzer István bizottmányi tagok. Személyi-jegy 2 forint. Kezdeté 9 órakor. A táncgyalogom uszta jövedelme az egyesületi pénztár javára fordittatik, miért is felülzetekek köszönettel fogadtattak.

Ésküvő. Városunk egyik legszebb fiatal nőtj Gauszcske M. urhölgyet tegnap vezette ostarhoz Dr. Földvári Béla kassai orvos. Aldást kívánunk az ifju párra.

Gyászjelentés. A legmélyebb fájdalommal jelemjük szeretett férjem, illetőleg apám néhai TÖRÖK PÁL városi erdőmesternek 4 havi kinos szenvedés után, élete 66-dik évében folyó hó 24-én esteli 10 órakor történt gyászos kimulását. Feledhetetlen kedves halottunk földi részei a nagyerdői erdőmesteri laktól, folyó hó 27-én d. e. 10 órakor a ref. vallás szertartásai szerint tartandó rövid ima után a nagy-péterfia-utczai sírkertbe fognak örök nyugalomra tetetni. Mely végtesztességteteire az elhunynak rokonait, barátait, ismerőseit s a tisztelt közönséget bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1881. január 25. özv. TÖRÖK PÁL né, szüli. Hahudái Erzsébet, Török Gábor nejeivel és gyermekeink nevében.

Eljegyzés. Dr. Engel Ignác orvos-udor és széhes Pocsajról tegnap jegyezte el városunkból Lefkovicz Lajos kereskedő kedves leányát Paula kisasszonyt.

Tűzoltó együletünk ma a fumei önk. tűzoltóktól olasz nyelven fogalmazott bálit meghívót kapott. Erdekesnek tartjuk kiemelni, hogy a táncrendben a körmagyar és csárdás tánczók is szer pelnek.

Az Iparos ifjak együletének tisztújító közgyűlésén tisztviselőkül egyhangulag a következők tettek megválasztva: elnök: Huber József, alelnök: Lőrinczák László, II-od alelnök: Kreucz Márton, titkár: Grünvald József, II-od titkár: Serii Ede, jegyző: Szuh Vancze, pénztáros: Mórítz Bertalan, gazda: Nádaszy Sámuel, könyvtárnok: Veidner G., s. könyvtárnok:

Doby K. Választmányi tagok: L. Nagy Bálint, Bisotka Gábor, Vadon Sándor, Szikszay Lajos, Kerekes Albert, Fazekas Endre, K. Tóth Sándor, Keszler Jakab, Barta Mihály, Viberál János, Zicherman Hermann, ifj. Fodor István, Reke Gusztáv, Debreczeni József, Tokody Károly, Rástószák László, Kis József Ferencz, Varga József, Acs Imre, Berger József, Kuhu Lajos, Szepessy András, Richter József, Pus-kás Ferencz, Balog Imre, Bedrus János, Szilágyi János, Latiuka János, Mohécsi István, Szoke Sándor, Rác Károly, Kállay András, Santa György, Voháner János, Uher János, Bodó Imre, Zavilla Gyula, Gotlieb Móríc, Az egylet orvosul továbbra is Dr. Ujfaluassy József választott meg.

Gerster Etelekéről ismét alkalmunk van olvasgatni. Olvasóink bizonynyal annál is inkább érdeklődnek a művésznő iránt, mert az egyik helyb. tekintélyes kereskedőnk Klekner Manó jelenek testvere. Gerster. Eteleka decz. 28-án Bostonban, fényes közönséggel telt házbán lépett fel. Luciat énekelte. A közönség a művésznőt nagy lelkesedéssel fogadta. Gerster Eteleka két év előtt már föllépett Bostonban. A közönség annál feszültebb figyelemmel várta tehát a hárfamagánrészét, mely Lucia első belépését megelőzi s midőn a hirneves énekesnő belépett, mindenfelől kiört a lelkesedés hangja. Az aranyat aranyozni, vagy a lilomét festeni nem lenne lehetetlenebb, mint a hatást elérni, a melyet Gerster Eteleka kéit. Gerster Eteleka még sokáig első rangu helyet fog elfoglalni a lírai énekesnők közt. Az elnyutt dalművekbe is élelet bír önteni. Magyar létere vele született bensősége és természetessége ellenzék az olasz primadonnák modorosságával, a kiknek monoton modulataival nem elégszik meg, ő teljesen beéli magát szerepébe s realizálja a drámai helyzeteket. Hangja csodálatosan hajlékony és szép, a trillákat, futamokat már elégszer hallottuk jólrosszul énekelni, de Gerster Eteleka mindig új szépséggel ruházta fel azokat. Gerster Eteleka Január 8-án Mártában, 5-én Don Juanban lépett föl.

Gróf Erdődy Sándor főlovászmester, vasárnap Vép-vasmegyei községben 78 éves korában elhunyt. Mint bőkezű és művészetkedvelő főúr, több évig volt elnöke a képzőművészeti társulatnak. Az ötvenes évek óta udvari főlovászmester volt, ezen kívül valóságos belső titkos tanácsos, Varasdármegye orokos főispánja, Varasd oroklött kapitánya, cs. kir. kamarás stb.

Vasutra támadó farkasok. Egy utazó beszéli a kolozsvári Keletnek: A napokban a brassó kolozsvári vonalon, hideg, csikorgó, de szép holdvilágos éjen a vonat robogott gyors menetben a Virágos-völgyön keresztül, midőn három csikos farkas egy hegyoldról hihetlen gyorsasággal vágottat a vasuti töltés felé, s a közeledő személy szállító vonatot a szó szoros értelmében megröghanta. Az egyik ordas a vonat dörömbölésére visszaretent, a második azonban már az egyik első kocsi ajtajára felugrott és visszaesett, s ijedtében tovább lábalt, azonban a harmadik, mely e merész kísérletben vezető volt, a gőzkocsy elejére vetette magát, mire a gépre alkalmazott hótakarító a már-már kerék alá kerülő duvadat messzedobta. Így mind a három kalandor kikerült a méltan megérdemelt halált.

Megfúladt család. Kókóson, e hó 17-kén este Nagy Adám nejével és két kis fiával anyosa látogatására ment, miután a kályhát jól megmőtte fával, hogy meleg szoba várja otthon. Hazaérkezve a háló szobában lefeküdték a nékül, hogy a másik szobába betekintettek volna. Ott pedig az izzó kályhától meggyújtott a faepület faia s a lassu tűz fejtette füst éjjel betodult a hálószobába. Reggel Nagy Adám atya eljött fihöz s miután az ajtó zaráva volt, hosszas hasztalan kiabálás után fölfestette azt. Sűrű füst ömlött vele szembe, melynek kitűdülése után látta meg csak, hogy férfi, asszony és a ket 7 és 5 éves hű megfúladt. E közben az égő gerendák a friss lég beömlése folytán gyorsan kezdtek égni; — a tűzet azonban sikerült eloltani. A családból csak a kis leány maradt meg életben, kit a nagyanya szeretete nem engedett haza éjszakára.

Rémes jelenet amerikai cirzkusban. San-Domingo szigetén Courtney cirzkusban a multkor Ebbian Lengel állatzelelődi mutogatta vakmerő művészetét. Alig kezdte azonban el a kalitkában a két tigrissel hajmeresztő mutatványait, megcsuszott s elesett. Ezt látva az egyik tigris, rárohant, nyakába harapott a szerkesztőnek, azután pedig pár pillanat múlva darabokra tépte. A nézők közül többen, kik domingói szokás szerint revolvert szoktak viselni, a vadat agyonlőtték s az örök be akartak menni a kalitkába, hogy a szerkesztőn állatzelelődi holttestét kihozzák. E pillanatban hirtelen düh szállta meg a másik tigris s agyonlött társát iszonyatos ordítás közt tépte darabokra. Az egész jelenet, mely hihetetlen rövid idő alatt folyt le, oly iszonyu volt, hogy a nézők közül többen nem bírván végig nézni, elfutottak.

Kinek van legtöbb rendjele monarchiánkban? E kérdésre felel egy legközelebb megjelent könyv s ilyenül első sorban párisi nagykövettéket Beust grófit említi föl, kinek nem kevesebb, mint 43 rendjele díszíthetné mellett, ha valamennyi ráférne. Utána Albrecht főherczeg következik 39, Hohenlohe herczeg 39 és Hoffmann báró szintén 39 rendjelle. — A trónörökös 33 ordója között fölötté föltűnővé válik, — minthogy a legkiválóbb külföldi rendjelekkel díszítettek föl Rudolf főherczeg az uralkodók, mely nincs közötté: egyetlen olasz rendjele s i n c s a t r ó n ö r ö k ö s n e k. — Crenneville grófnak 29, Károly-Lajos főherczegnek 28, Rajner főherczegnek 23, Beck br.

tábornok főhadsegédnek 28 és Braun báró irodafőnöknek 19 rendjele van. A miniszteriumok közül a külügyminiszterium van leginkább eldávta rendjelekkel, s bár Haymerle bárónak csak 10 ilyen kitüntetése van, hivatalnokai összességükben 324 rendjellel dícekedhetnek, melyek között a persa nap- és orozlárend nagy számot képvisel.

Időjárás január 24-én.

Európában. A nagy légnymás (770—774) a kontinens északnyugati részéből kiterjed Magyarországra. A deprezió (745) a keleti és tenger között van. Németországban mérsékelt északkeleti szelek mellett az idő részben boros, részben derűs. Kevés csapadék mellett erős fagy van.

Hazánkban: Többnyire északi és északnyugati erősbödött szelek mellett a hőmérséklet nagyobb félben nagyobbodott, keleten kisebbedett, Beszterce körül, hol a hideg 27 foknyi volt, különben a hideg az erdélyi részekben is valamivel kisebb lett. Csapadék igen kevés és inkább délen volt. Az idő többnyire derült, az párb helyen boros.

Kilátás. Hazánkban általában véve kisebb hideg mellett derült idő várható a jövő két napra is. Helyi borulás és csapadék inkább északkeleten lehet.

Közgazdaság.

A budapesti terménycsarnok fávürgönye.

Budapest jan. 24. —

Buza ma tetemes mennyiségben kínálattott; malmainak megkísérlek az árakat lenyomni, e törekvést azonban az eladók ellensúlyozták.

Lanyha hangulat mellett a forgalom 8 ezer métermázsára szorított. Az árak változatlanok maradtak.

Más gabonamennyben csekély hozatal miatt az fűzlet jelentéktelen volt, a rozs és a zab ára tartós; tengeri, árpa szilárdabb.

Hivatalosan jegyeztetett: Szokványbuza tavaszra 11.25 — 11.30.

Bánságítengeri 1881. május-juniusra 6.—6.02½ Szokványzab tavaszra 6.35—6.40

Magaskorú és sokat ellő tehének. Egy angol mezőgazdasági lap említtet tesz egy Hereford-tehénről, mely 33 évet ért el s 31 borjut ellett, két ízben kettős borjut hozván világra. Egy new-yorki lap pedig több Short-horn-tehénem említt fel, melyek 20 éves kort értek el s 15—17 borjut ellettek. — Egy másik Short-horn tehén pedig, — mely Indge Payne tulajdona Milában, Missouri államban, jelenleg 14 éves s eddigleg 9-szeri elésre 21 borjut ellett. 1876-ik évi júniusban egy bikát és három üszőt ellett egyszerre, melyek 1880. júniusban megmászaltatván, 1700, 1704, 1574 és 1533, összesen tehát 6514 fount nyomtath. 1878. júniusában pedig ugyanaz a tehén három üszőt ellett, melyek mind még két éves koruk előtt, t. i. 1880-ik évi márczius, április és május hónap, ellettek meg, s mind igen jó tejelőknek bizonyultak. 1880. augusztusában ugyan-e tehén ismét 4 borjut, t. i. egy bikát és három üszőt ellett.

Érték és váltó-folyam a bpesti tőzsdén.

Január 24. —

	Utólagos árkelet.	Pénz	Ára
Magyar vasuti kölcsön		124.25	124.75
" 1869. keleti v. áll. kötv. 5%		83	83.50
" 1873. " ar. v. czb. 5%		99.50	100.—
" 1876. " arb. 5%		86.50	87.—
" nyereménykölcsön 100 frt.		107.75	108.25
Tiszai és szegedi kölcsön 4%		107.25	107.50
1871-ki magyar államkölcsön 5%		102.25	102.75
1878-ki " " " " " "		102.10	102.90
Magyar aranyár. adóm. 6%		107.60	107.75
Földtehermentes. kötv. magy. 5%		97.—	97.50
" " " " " " " "		96.—	97.—
" " " " " " " "		95.50	96.—
Magy. jel. urb. váltás. kötv. 5%		91.50	91.75
Szöllődzsma váltás. kötvény		94.25	94.75
Pestvárosi kölcsön 1870-ből 6%		103.50	104.—
" 1871-ből " " " "		103.50	104.—
Budapesti kölcsön 1880.		99.75	100.25
Magyar ált. hitelbank részv.		257.—	265.—
Oszták magyar bank részv.		822.—	824.—
Első hazai takarékpénztár		8965.—	8988.—
Magyar földhitelintézet záloglev. 5 1/2%		101.50	101.75
" " " " " " " "		99 1/2%	100.—
" " " " " " " "		93.—	93.50
Osztrák hitelintézeti sorajegy		179.—	180.—
Ca. bir arany (vert)		5.55	5.58
Osztrák magyar 8 frtos arany		9.39	9.41
20 frankos arany		9.39	9.41
Német birod. bankjegy 100 m.		88.10	88.20

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

5. Bérlet 17. Szám. Szerdán, január 25.

szabó BANDI jutalmául

A FALUROSSZA.

Népszimű 3 felvonásban.

Felelős szerkesztő: Kutas Imre. Főszerkesztő: Vértai Ferold.

Hirdetés.

Nem szedelgés.

FÉLIG INGYEN!

a fiók teljes felosztása miatt

BÉCS, MARIAHILFERSTRASSE 114.
ott máttól fogva Jaques Mikolasch áruházában legnagyobb részt egy CSÖD-TÖMEGBŐL származó óriási árukészletek kerülnek teljes **VÉGELADÁSRA.**

Mintán az üzleti helyiséget rövid idő alatt ki kell üríteni, kénytelenek vagyunk a készletben levő árukat, melyek kézműzeti-, posztó-, szövött-, fehérruhák, férfi- és női divatárukból, szőnyegekből, valamint kész női ruhákból állanak **MINDEN ÁRON** megelőző végeladásra bocsátani.

Divatárúk.

Téli ruházatok	14 kr.
Cheviot ruhákra és hálókötőkre	20 kr.
Flanel simán és tarkán	22 kr.
Téli flanel	32 kr.
Fekete bársony	50 kr.
Lüster sötét kevert, szürke és barna	19 kr.
Nemesség eleg.	1 frt 30 kr.
Téli kendők, %	95 kr.
Himalay kendő % szürke v. fekete	4 frt 80 kr.
% flanelkendő, egész gyapjú	2 frt 60 kr.
% téli fejkendő sötét m.	14 kr.
% ternó, fekete	42 kr.
Double-ternó, kit. min.	62 kr.
Kázmirkendő fekete selyem rojt	1 frt 80 kr.
Rouge-Cotton, valódi színű	14 kr.
Perkaline	14 kr.
Barége, minden szín	14 kr.
Moiré köntösök, szépen díszítve	1 frt 80 kr.
Alsó köntös vászonnál disz.	95 kr.
Hölgy-plaidok	4 frt 80 kr.
Utóplaidok 4 rőt hosszú	4 frt 50 kr.
Nagy karr. ruházatok legúj.	28 kr.
Posztószöv. fehérruhák % sz.	95 kr.
Brümi posztósz. dupla széles, esőköpeny	98 kr.
% téli szövetek	1 frt 80 kr.
Selyem-foulard kend. rőfös	65 kr.
Fekete moiré köntvények és alsó-szoknyának igen széles	30 kr.
Selyem-cachenez	20 kr.
Férfi-nyakkendő, legújabb	20 kr.
Fekete férfi csokor-nyakkendő	10 kr.
Italia Cloth, kitűnő minőségű	28 kr.
Capkeférgyűj. szép rajz.	17 kr.
Selyem-nyakkendő férfiak és fiúknak	5 kr.
Női nyakkendő neuveautés	15 kr.

Szőnyegek.

Fali szőnyeg, sz. rajz. tartos.	17 kr.
lenfonat	21 kr.
tarka csikos	32 kr.
Ripszszőnyegek	42 kr.
Gyapjuszőny. legújabb mustra	65 kr.
tarka és perzsa m.	72 kr.
Hollandi szőnyegek	70 kr.
Ripszgarnitúra, 2 ágylakó és 1 asztallakó	7 frt 90 kr.
Butorripsz, fin. garnitúrák	72 kr.
Ágyelőtét gyapjuszőnyegből	1 frt 50 kr.
Ágyelőtét gyapjuszőnyegből tarka	1 frt 80 kr.
Tűz. Ágyterítők	1 frttól - 2 frt 80 krig.

Női ruhák.

Kész eső vagy utó-köpenyek nőknek 5 frttől 9 frt.	
Téli kabátok jó szövetekből 2 frt 50 krtól 6 frt.	
Téli felöltők elegánsan díszítve	5 frt 50 krtól 9 frt 50 krig.
Dolmány-eső-köpeny	7 frt 50 krtól 12 frt.
Kerek kóp. double szov.	8 frt 50 krtól 14 frt.
Kártolt szov. és Palmerston felöltők	6 frt 50 krtól 12 frt.
Ugyanaz prémium	13 frttól 18 frt.

Kézműzeti és vászonárúk.

1 drb bőrvászon % sz.	6 frt 50 kr.
1 drb 38 rőt. vászon % sz. Dowl.	5 frt 60 kr.
Creas-vászon, valódi 38 rőt % sz.	7 frt 50 kr.
1 drb 30 rőt. katona-vász.	4 frt 50 kr.
Madrász-gradi %	30 kr.
Kalmuk szép rojttokkal	17 kr.
Eszaksark-barchet, lágy és gyapjas	20 kr.
Carr. és csik. barchetek	18 kr.
Ruha-barchetek legújabb minták, jó min.	25 kr.
Fehér barchetek	20 kr.

Egészen ingyen!

kapnak tisztelt vevőim minden 100 frtig terjedő vásárlásnál egy damaszt-garnitúrát, mely áll egy asztalterítőtől és hat serviette-ből, vagy más, az árak megfelelő tárgyiból; kisebb megrendeléseknél áruk ugyanily arányban mint ingyen ráadás.

Az üzleti helyiség bérbeadó. A nagy portál a tűkötővel együtt vendő át. Az üzleti berendezés a legolcsóbban eladó. Hosszmérték 73,100 méter szerint.

Vidéki megrendeléseket késpénz beküldése mellett vagy postautóval a legjobban eszközölhetek. Meg nem felelő áronál kicseréltetik. Levélbeli megrendeléseknél elég ez a cím: **Jaques Mikolasch Bécs.**

Tévedéseket megelőzendő ezen reális valódi végeladás csak **BÉCS, Mariahilferstrasse 114. sz. a.** tartatik.

Keskeny utifü-mellczukorkák,

a tüdő és mellbajok, köhögés, tojtóköhögés, rekedtség és tüdőhurut biztos gyógyszerei.

A természet által a szenvedő embriiség javára teremtetett megbecsülhetlen keskeny utifa azon még eddig fel nem derített titkok foglaltja magában, miszerint a gége és légcsőrendszer gyuladt nyakhartájára való azonnali gyors és enyhítő hatás gyakorlásával az illető beteg szervek gyógyulását minden tekintetben lehetőleg elősegíti.

Mintán gyártmányunknál a cukor és keskeny utifüből tiszta vegyületekről kezeskedünk, különösen figyelembe ajánljuk hatóságilag bejegyzett védjegyünket s a dobozon levő aláírásunkat, mert csak ezek igazolják annak valódiságát. Ára egy skatulyának 30 kr

Schmidt Victor és fiai,
cs. k. szab. grárosok, Bécs, Wieden, Allee-Gasse 48.

A világon a legjobb készítménynek elősmert

SOCIÉTÉ FRANCAISE

féle

chokoládé raktára

(19) **PRIEGL ESTHILL**

fűszer-, f-sték-, anyag- és csemege áru üzletokban hatvan-ucva elejn 1093.

„A magyar menyeeskehez.”

Nyavalyatörés,

nehézkör, görcs-betegségek, a legmegrógottabb esetben is kigyógyított, a legrövidebb idő alatt saját eredményűs módszerem szerint. Megkeresések levél útján is eszközölhetők. Dr. Helmsen orvos Berlin. N. W. Louisenstrasse 32. — Már százakat kigyógyítottam.

SCHWARZ M.

FÉRFI DIVAT-ÜZLETE

kistemplom-bazár épületben 5. sz. a.

A n. é. közönségnek tudomására hozom, hogy a

TÉLI IDÉNYRE

üzletemet dús felszereltem és különösen ajánlom következő cikkekét:

Téli férfi-öltönyök (kabát, nadrág, mellény) 10 frttól 20 frtig.
Téli kabátok (Paletó és Hamilton) 10 „ 25 „
„ **Halina (Loden) köpenyek** 120-140 cm hosszúsága 11 frt 50 kr.
Téli gyermek felöltők igen díszes kiállításban, 7 frttól 12 frtig.
Fekete salon-öltönyök mérték utáni készítése igen olcsó árban. Továbbá:

Téli sapkák 15 féle formában 75 krtól kezdve 3-50 krig.

DIVATOS FÉRFI- és GYERMEK-KALAPOK.

(Gyermekek 90 krtól kezdve, férfi kalapok 2 frttól kezdve.)

OXFORD-INGEK 6 minőségben ára 1 frttől kezdve.
Téli alsóingek, nadrágok és harisnyák, nagy választékban, nyakkendők, gallérok és kezélok, különlegességek téli keztyükben igen jutányos árban.

Végül említem
FÉRFI CZIPÓ RAKTAROMAT, elsőrendű gyártmány.
Férfi- és női reggeli czipők nemezből.
Paraffa (Kork) szalma és nemes czipőbetételek, mint legjobb óvszer a hideg és nedvesség ellen.
Névnapi ajándéku! ajánlom:
Alpesi élő virágok (Bouquetek), melyek igen szép választékban érkeztek meg.

KIS-TEMPLOM-BAZÁR 5. sz. a.

Midőn legnagyobb szükségben vagyunk, Isten segélye legközelebb hozzánk.

Egy felgyógyult saját szavai.

Gyógyítása a légzési, táplálkozási szerveknek és a tökéletes elgyönygülésnek a valódi HOFF JÁNOS fele maláta tápszerek által

A legtöbb európai fejedelem és kir. udvari szállítójának, HOFF JÁNOSNAK, az arany koronás érdemkereszt tulajdonosának, magas porosz és német rendjelek lovagjának, Bécs, gyára: Grabenhof 2, gyári raktára: Stadt, Graben Bräunerstrasse 8.
Berlin, 1880. Örömmel kell ennek bevallanom, hogy az ön maláta-kivonat-egészségi sórének élvezete menté meg életemet. Nagyon hosszú ideig gyomorbeteg valék és testi állapotom idővel mindinkább rosszabbra fordult; végre már aig váleik k-pesé valamit enni, mert az elfogyasztott tapanyag gyakori hányás által ismét kijött; magam annyira elvesztém reményemet, hogy életem végre keszűntem elő.

Eközben eszembe jutott, hogy évek előtt jó sikerrel használtam az ön maláta-kivonat-egészségi sóré. Haladéktalanul ismét alkalmaztam és azonnal oly könnyűséget érezék, mint már regem nem. A hányás megszűnt, az eleterők, melyek már csaknem kialudtak, újra föléledtek; nemsokára már táplálékot is vehettem magamhoz, nagy fájdalomaim naponként kevesbedtek.

Harom hét folytán használtam csodálatos sóré és most teljesen helyre vagyók állítva, amiért is önnök és I tennék mondok köszönetet.

Készséggel adok szó, vagy írásbeli kérdésekre felvilágosítást, hogy ez által csak némileg is kifejezhessem köszönetemet megmentett életemért. — Kérek 28 palack maláta-sóré és 5 zacskó maláta-cukorkát beküldeni.

Intés! Csak valódi HOFF JÁNOS-fele maláta készítmények kérendők, melyek el van- nak látva a cs. kir. védjeggyel (a felálló arcképpel). (Mások nem valódi készítményeiben hiányzanak a győgyerejű füvek és a helyes HOFF-fele készítmősd és orvosok állítása szerint ártalmasak is lehetnek. (A valódi HOFF-fele maláta-cukorkák kék papírral vannak.) Forráktár helyben: **RICKL J. Z. és CSANAK JÓZSEF** kereskedésben.

SÉRVSZENVEDŐKNEK

ajánlom új javított elast. servkötőmet, mely kitűnően használható, ugy a megerősített munkánál, mint éjjel az ágyban is. a nélkül, hogy a legese, kélyebb fájdalmakat idézne elő, sőt a rendszeres viselés által legtöbb esetben gyógyhatást gyakorol.

Egyszeru 4/5 5ft.
Kettős 7/8 9ft.

Megrendeléseknél kérem megjelölni jobb, hal- vagy kettős-e, mint szintén a kötő nagyságát és bősé- get is. Ezen kívül gazdag raktaram van ruganyos servkötők stb., suspensórium tricoban, sarvasbőr és gummiból, ez utóbbiaknak az a czéljuk, hogy a tárgulast megakadályozzák. Ajánlom még a következőket: Méh- fecskenők, gummi agybeteleket, periódtáskák, léggár- nák, prezervatívumok, gummiharisnyák és mindennemű gummiarúk, nagyválasztékban és szolid árak melle t.

J. G. ZIEGER servkötő készítő.
Wien I. Graben, 29. Frattnerhof.

Részletfizetés melletti eladása a cs. kir. szab. általános osztrák földhitel- intézet

3%, 100 frttól szülő díjkötelezvényeknek évenként 6 huzással

főnyeremény 50.000 frt.

1-ső huzás február hó 15-kén.

Az „Union” bank elől ily díjkötelezvé- nyeket 10 frt lefizetése mellett 11 havi 8 frtos részletfizetésre az utolsó 12-ik pedig 6 frt 50 krral, összesen tehát 104 frt 50 krért ka- mat megtérítés nélkül. A foglaló lefizetésekor kiszágitatik egy köt-jegy, melyen a díjköte- lezvény sorozata és száma ki van téve, minden nyeremény a felpezéz lefizetésével a tulajdonost illeti.

Ezen új módoni eladás 1881. február 10 én bezáratik. Kapható az „Ipargyesületi takarek- és hitelintézetnél.”

Ugyanott **PÁLFFY-SORSJEGY** is kapható 45 frt részletfizetés mellett 5 frt elő- pénz, 3 frt 12 havi s a 13-ik havi 4 frtos fizetéssel. 60 pp. frt legkisebb nyereményvel.